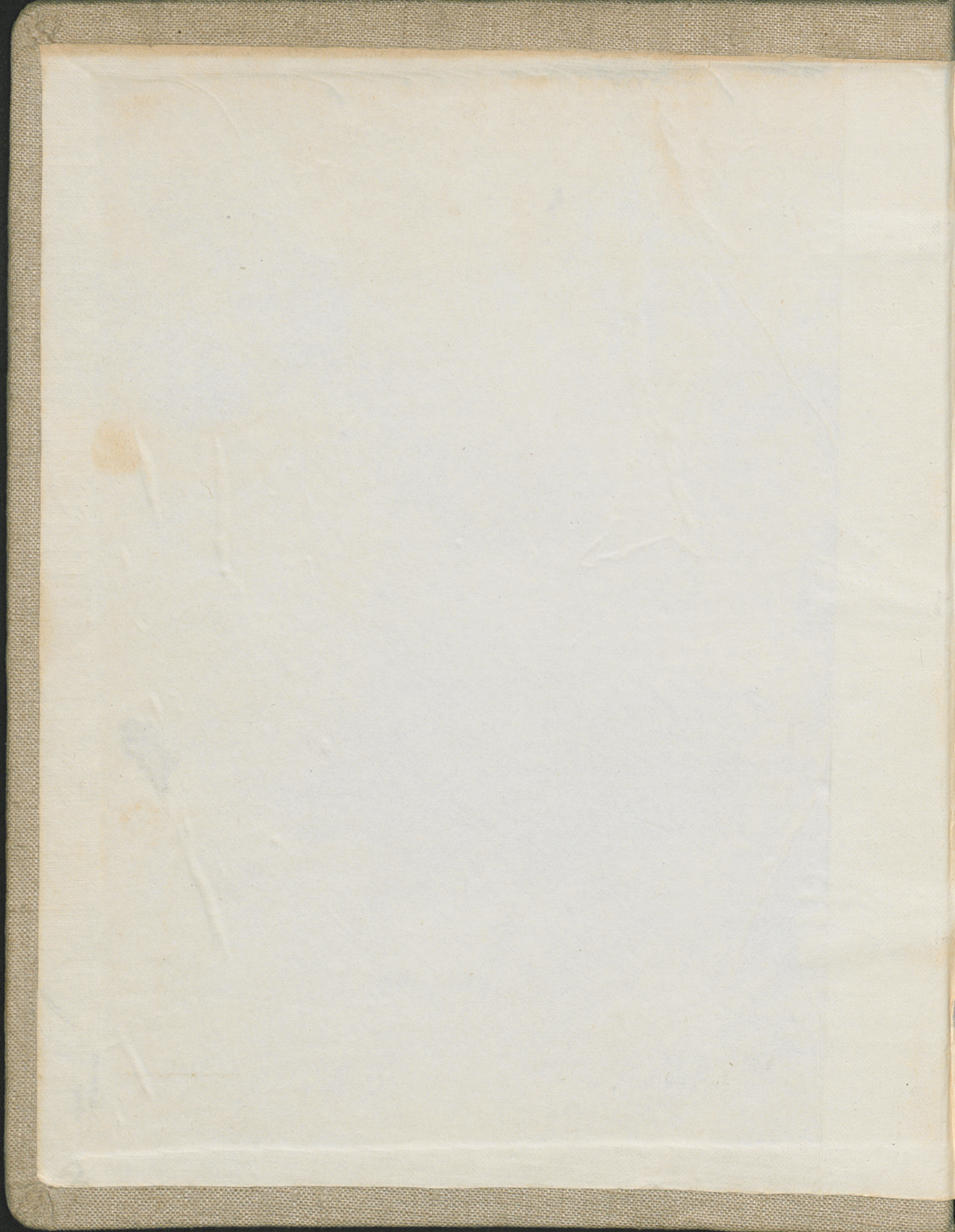
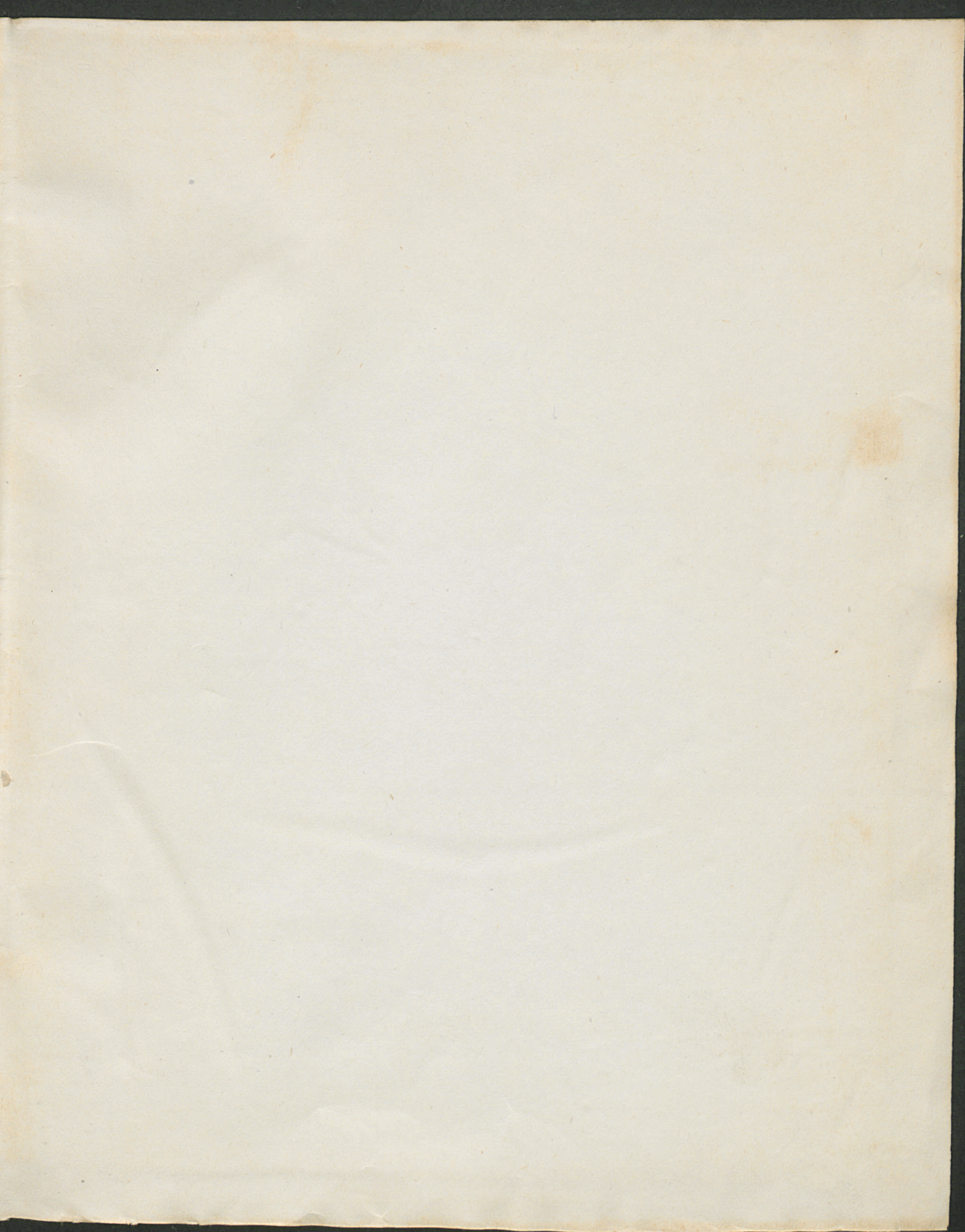

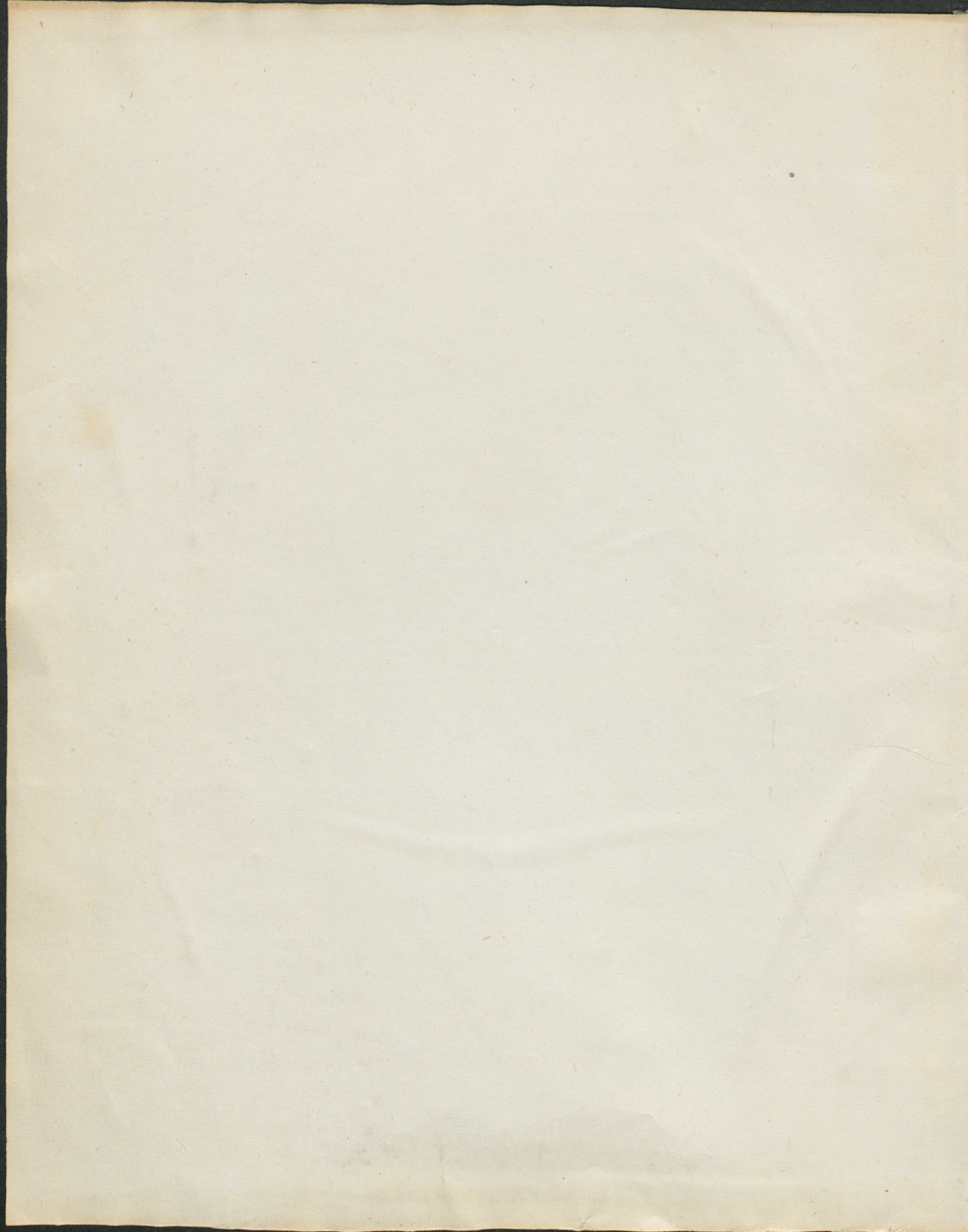
BIBLIOTEKA
Zakl. Nar. Im. Ossolińskich

Cz.113.

1793 r.

GAZETA WARSZAWSKA

WE SRZODĘ DNIA 2. STYCZNIA ROKU 1795.

Z Warszawy dnia 2. Stycznia. Ustanowienie Sądów *Ultimæ Instantiæ* dla W. X. Lit: na Sefsyi Konfederacyi Generalney Obojga Narodów w Grodnie ogłoszone, nayduie się niżej w dzisieyszey Gazecie.

Z Paryża dnia 3. Grudnia. W pewney *Municypalności* niedaleko *Auton*, Pospolstwo zatrzymało 4. Osoby, które Poiazdem dążyły do *Lugdunu*. Poznano, że to byli Xięży Nieprzyścięgli. Pospolstwo chciało ich na mieyscu zamordować; ale *Municypalności* mieyscowey udało się przecieź wyrwać ich z rąk wściekłego Ludu, y dla lepszego bezpieczeństwa, *Municypalność* kazała owych Xięży do Więzienia zaprowadzić. Ale Poczët Ochotników, którzy pod tenczas właśnie przez owe mieysce przechodzili, złączwwszy się z Pospolstwem, rzucił się wespół z nim do Więzienia, y biednych owych

4. Xięży bez litosci na śmierć zamordował.

Mademoiselle de Condé, miała tyle ferca y odwagi, że dla ważnych Interessów Xiążęcia *de Condé* iey Ojca, przebrawszy się, przybyła do *Paryża*, gdzie przez 3. dni zabawiła, y po załatwieniu Interesu, nazad znowu pojechała.

Pomimo usprawiedliwienia się na Sobotney Sefsyi przed *Ziazdem Narodowym* Pana *d'Espagnac* z zarzutów iemu y okazji *Liwrunków* dla Armii Generała *Dumourier* uczynionych; pomimo nowych Zwycięstw samego Generała *Dumourier* w *Belgium* y *Leodjum* odniesionych; barzo liczna Partya na *Zieździe Narodowym* nayduie się iednak przeciwko Generałowi rzezonemu, y głojsza, iakoby *Narodowy Ziazd* wyśłał do iego Armii *Kommisarszów*, którzy mają go postawić na

4813

4.813

Ca - 113 - III - 18

Aresztowania. Twierdzą na-
w papierach odkrytych nieda-
Thulleries, wiele jest do-
adczących przeciwko niemu.
ey zaś do treści owych Pa-
y, zakwikłane y wplątane maia
oby następujące: *de Taleyrand*
niegdy *Augustoduiński*; *de Les-*
hapelier; *de Ste Foix*; mianowi-
s zmarły *Mirabeau*. W tych
ich tak oczewiste maia być świa-
przekonywające o jego Wia-
stwie, o Zdradzie, y o wzięciu
ężney Korrupcyi, że podobno bę-
przymuszeni wyrzucić Ciało jego
Pantheon umieszczone. Jeżeli to
prawda, co mu zadają; tym samym
art jest, żeby leżał w *Paruskim Pan-*
on przy *Wolterze*.

Z *Paryża dnia 5. Grudnia*. W tu-
yszej Mennicy *Paruskiej* wybito 15.
yściey sztuk dubeltowych *Luidorów*,
po 48. *Liwrów Luidor*, pod dawniey-
szym stemplem, mającym na sobie wyo-
brażenie *Ludwika XVI.* y dubeltową
Tarczę *Herbową Francyi y Nawarry*,
pod Rokiem 1792. wyrażonym. Zasta-
nawiamy się nad tym niepomału, gdy
uważamy, że *Luidory* dla zapłacenia
Woyłk zgoła potrzebne nie są. Y te-
go znowu niepoymujemy, dla czego
pod dawnym stemplem owe *Luidory*
bito?

Rozruchy w okolicy *Chartres*,
z okazji drożyzny y Zboża niedosta-
tku wynikłe, już wprawdzie usmierzo-
no tam na mieyscu; ale u nas tu z tey
przyczyny samey, wielkie między Lu-
dem panuje rozjątrzenie. Lud zali się
w głos na drożyznę wszelkich do ży-
cia potrzeb, wszystko to zwalając na
Zjazd Narodowy; daleko większe ten-
że Lud miota obelgi na Ofoby *Zia-*
zdu ninieyszego, aniżeli na *Zgroma-*
dzenia Konstytucyjne y Prawodawcze.
Niema dnia, gdzieby Deputowani *Na-*
rodowego Zjazdu, czy wchodząc na

Seffią, czy powracając, naygrubzemi
słowami niebyli od Ludu szkalowani.
Usadzono się koniecznie na to, ażeby
owych Deputowanych w uragowiko
y szyderstwo podać, dla zwalenia ich
y uchylenia, y Dostojność Króla, pod
iakimkolwiek kształtem bądź, wprowa-
dzić nazad. Około tego pracują te-
raz u nas, nie zaś około ratowania y
ocalenia ofoby *Ludwika*, ktorego Los
mało tuteyszą Publiczność, w powsze-
chności wziętą, interesować zdaie się.

Z *Herve dnia 7. Grudnia*. Wczo-
ra w okolicy między tuteyszym Mia-
stem y *Leodyum*, zaszła znowu Poty-
czka żwawa. *Francuzi* do 4000. w li-
czbie, mający z sobą wiele harmat y
dwie Haubice, zostali przez *Austry-*
akow aż ku *Leodyum* nazad odpartemi:
Potyczka do kilku godzin przeciągnio-
na, z początku wątpliwa była, lecz za
przybyciem *Austryackich* Generałow
Clairfait, *Lilien*, y *Diesbach*, skoń-
czyła się z Zwycięstwem dla *Austry-*
akow. *Austryacy* tylko 4. Jeńców za-
garnęli. Według niektórych Raport-
tow zdobyli także dwie harmaty.

Z *Herve d. 8. Grudnia*. *Francuski*
Trębacz z zawiązanemi oczyma był u
Kommendanta Forpocztow naszych.
Żądanie jego w Publiczności wiadome
nie jest. Tymczasem, jak się zdaie,
Austryacy, chcąc Nieprzyjacielowi do-
trzymać kroku, ruszyli *Marzmem* ku
Leodyum. Dziś znowu Potyczki spo-
dziewanofie drugiey. Reyment *Staray*
przyciągnię do nas, y *Woyłka Austry-*
ackie, ktore do *Akwisgranu* były się
w *Marz* puściły, wracają się znowu
nazad na *Herve*, *Vervier*, y *Theux*.

Z *Trewiru d. 6. Gru*: Na dniu
2. tego Miesiąca, Forpoczty *Francuskie*
zwarły się potężnie z *Cesarzkimi* o mi-
lę od *Miasta tuteyszego*; lecz *Francu-*
zi do cofnienia się wtrecz zostali przy-
nagleni. Dziś oni znowu przypuścili

filny Attak na Okopy Cesarzkie; ale znowu ich odparto z stratą znaczną. Jutro zapewne znowu ponowić zechcą swe Attaki. Cała Francuska Armia w bliskości naszego Miasta konsystująca, składa się z 30,000. Wojska.

Z Koblenz d. 8. Grud: Przez Kuryera, który biegł tedy do Frankfurta, tutejszy Komendant Pruski, JP. de Courbiere otrzymał tę wiadomość, że Francuzi potrzykroć przypuścili Szturm do Okopow około Trewiru będących bezskuteczny.

Z Bruxelli dnia 5. Grudnia. Generał Francuski Dumourier wydał nowy buntujący Adres do Ludu Belgickiego, gdzie między innymi to wyraża:

„Jeżeli chcecie być wolnemi, tedy Udzielnemi być powinniście. Od rzućcie Upominek niebezpieczny, który wam Arcy-Xiężna Marya Kryszyna przy swym odjeździe ofiarowała. Otwórzcie oczy y patrzcie, że skoro zachować chcecie dawną waszą Konstytucyą, tedy musicie zatrzymać Szlachtę waszą, wasze Duchowieństwo y ich Przywileje, Stany wasze, które was zdradziły y wydały na sztych; patrzcie mówię, że jeżeli nie skorzystacie z obecności naszej, y pomocy dla odzyskania znowu nazad Praw waszych Przyrodzonych, tedy stracie Wolność, Rowność y Udzielność, która się wam istotnie przy należy &c. „

Gdy ten Adres zawczora na Towarzystwie Przyjaciół Wolności y Rowności przeczytano, powstał z tej okazji niemały hałas. Rozmaite osoby do Stanów Partyi przywiązane, sztydziły z zdradliwego Adresu rzeczowego, żwawe czyniąc przeciwko temu Remonstracye; wszakże sprzeczne Osoby znakomitze, pobrano do Arestu

y wtracono do Więzienia. Z taką to Wolnością y Rownością przychodzą do nas Francuzi.

Z Bruxelli dnia 6. Grudnia. Generał Dumourier posłał Generał-Leytnanta Egalité do Paryżu z przełożeniem Narodowemu Zjazdowi, że uchwała na Radzie Wykonawczej zapadła względem ścigania wszędzie Nieprzyjaciół, w terażniejszy stan rzeczy, y po wszelkich trudach wytrzymałych, jest do uskutecznienia niepodobna. Potwierdza się, że na dniu 2. Forteca Namurska poddała się Francuzom.

Adres Generała Dumourier do Belgów wydany, mało wrazenia sprawił na ich umysłach. Posłano także ów Adres do Antwerpii; ale bez czytania nawet z tamąd znowu został odesłany nazad.

Rozmaici z Francuskich Ochotników przy Francuskiej Armii będących, którym czas służby już upłynął, wrócić się chcą do Domu nazad.

Z Hagi dnia 11. Grudnia. Z Brabantcyi nadzwyczajnie wiele bogatych Familii ncieka do Holandyi. Wolą oni opuścić swą Dziedzinę, aniżeli stoować się tam do woli Dumouriera. W powszechności Brabantczycy, którzy do tego niemal czaśu poczytywali Francuzów za swych obrońców y oswobodzicieli, już teraz z doświadczenia zaczynają inaczej w tej mierze sądzić o nich.

Z Londynu d. 7. Grudnia. Minister Hiszpański przy Dworze naszym, częste miewa Konferencye z Ministrami, y twierdzą tu, że Dwór Hiszpański przyłoży się filnie do Woyny z Francyą, gdyby Woyna między nami y Francuzami nastąpić miała.

Wkrótce u nas ośmiu z nayda-

wniejszych Kapitanów Okrętowych na Kommodorów y Admirałów zostanie podwyższonych. Przy ładowey także Armii powszechna Promocya zostanie przedsięwzięta, ponieważ Officerów rozmaitych, którzy są *Przyjaciółami Równości* z Regeltru Wojskowego skasowano.

Rząd tutejszy chce, iak się zdaie z *Francyi* tu przybyłych *Emigrantów* wyłać do *Kanada*. Jak ten Proiekt przyimają *Francuscy Zakonnicy* y *Xięża* u nas tu naydujący się? zgadnąć ielźsze niemożemy.

Z Warszawy dnia 2. Stycznia.

Konfederacya Generalna Wolnych Obóyga Złączonych Narodów. — Jakie są nasze zamiary, usprawiedliwia nas Akt Konfederacyi, z iaką zaś ufilnością staramy się dopełniać ważne obowiązki Reprezentantów Narodu, przeświadczają Urządzenia do Publiczney wiadomości podane. Nieustannie pracując dla zbliżenia pożądanego Oyczyźnie Izcześniecia, wszystkie nasze natężamy usiłowania ku temu celowi. Już wyznaczone Deputacye do Examinowania Magistratur Kraiowych, zaprzatają się lwym Dziełem; iuż potrzebne Delegacye nie długo przyidą zdać Sprawę z powierzonych obowiązków. Już Skarb y Woysko wyprowadzone z Granic, powróciły do Narodu Litewkiego. Już wydaliśmy Uniwersał zaiegając Swiatła y Rady Współ-Braci, w stanowieniu Praw, mogących Izcześniecie y Ispobność naszą ubeścipeczyć. Już naostatku wyprowadzając Miasta z owego omamienia, wzburzenia, y nieporządku, otworzyliśmy dla nich nayprzód Mieyscowe, a posledniey Alesforyi Sądy, z którymi razemi Akta *Metryk Litewskich* do *Wilna* sprowadzić zaleconym zostało. Lecz gdy Seym Rewolucyiny *Warszawski*, Iprzyśląszy się na zgubę Oyczyzny, wszystko ze swoich powyrcał karbów, gdy nam nic świętego w Ustawach Przodków naszych nie zostawił, niepodobną jest rzeczą, aby zmieszany y wywrocony w Kraiu porządek, y kolej rzeczy w tak pretkim czasie do swego ieststwa był powrocony, a dostarczone wady Rządu poprawione zostały. W tym więc czasie, widząc zastanowiony bieg Sprawiedliwości, w Sprawach nawet pretlżego rozwiązania porzebiujących, wydała Konfederacya General: Wolną W.X.Lit: dwa Uniwer-

faly, ieden pod dniem 17. Miesiāca Sierpnia, drugi pod dniem 9. Września Roku bieżącego, względem Sądów Konfederacyi Generalney czyli *Ultima Instancie*. Zeby zatym Obywatel pokrzywdzony nieostał bez Iprawiedliwości, y w Interese Iwoim ostateczną Sądu Naywyższego mógł mieć Definiuyā, ukutecznia te upewnienia stanowiac Sąd Konfederacyi Generalney W. X. Lit: na gatunki Spraw zwłoki cierpieć niepowinne, z Uręceniem, iż dopóty Sąd takowy *Ultima Instancie* trwać będzie, dopóki zwyczajne Kraiowi Iurydykcye, urządzone niemożną. Z upewnieniem oraz, iż Sarawy wszystkie poniżej opisujące się, w tymże Naywyższym Sądzie nieukończony, gdy przyidzie do ustanowienia Sądów Kraiowych, w takim stopniu, w iakim zostawać będą, do Subfeliów urządzić się mających, odesłaniami zostaną. Przewo do tych wszystkich Spraw, które wedle Uniwersału pod dniem 17. Miesiāca Sierpnia Roku bieżącego wydane go, do Sądów Generalney Konfederacyi *Ultima Instancie* są należne, to iest do Spraw wszystkich, drogą Appellacyi od Konfederacyów Mieyscowych, albo z samemż Konfederacyami Mieyscowemi, dla nieprawego ich Iurydycznego postępku, przynieśionych; dodaiemy Sądowi Konfederacyi Generalney W. X. Lit: do Sądzenia *ex arudo*, Sprawy następujące: 1mo. *Exempcyine*, które za sobą dowodów Sukcessyi lub Aktorstwa Dobr nieciągłą, a fczególniey tylko z Praw Zastawnych Okupna wyciągające. 2do. *Obligowe*, to iest za wszelkimi Instrypcyami y Kartami, tak osobiscie, iako też za przelewem służącemi, wylączając te tylko, które dawodów zadawnionych, do Aktorstwa, Summ y kognicyi *juris* wyciągać będą. 3tio. *Expulsyine*, to iest: o kotre przed nastaniem Generalney Konfederacyi, w Subfeliach rozpoczęte, a niedokończony procedera zostały, byleby dawnością według Praw, przemilczane niebyły. 4to. *Sprawy o niedość uczynienie Dekretom* Oczwiestnym, ostatecznie *de recenti* przed zwiāzkiem Generalney Konfederacyi zapadłym. 5to. Wszystkie Sprawy a pleno Konfederacyi Generalney Obóyga Narodów, przez Rezolucyā do rozładzenia przeznaczony, wylāwszy *Crimina Status*, które w złączonych obu Narodach sādzone być maia. Takowe więc Sprawy *Exempcyine*, *Obligowe*, *Expulsyine*, i o niesatysfakcyā Dekretom ostatecznym, chociaż by, gdziekolwiek rozpoczęte, a niedokończony byly, tedy one *in eodem juris gradu* do Sądów Konfederacyi Generalney przenosiemy.

(Reszta w Suplemencie)

S U P L E M E N T

DO GAZETY WARSZAWSKIEJ

WE SRZODĘ DNIA 2. STYCZNIA ROKU 1793.

Refzta Uniwersalu o ustanowieniu Sądów Ultima Instancie dla W. X. Litt:
 6to. Poddaliśmy Sprawy Miałt wszelkich dawniejszych, y nowo potworzonych o powrot ich składek, y wszelkich Funduszow, przez kogokolwiek w całości, lub części, y pod jakimkolwiek Tytułem wybranych, a to przez czas przeszłego Rewolucyjnego Seymu. 7mo. Sprawy o mieszanie spokojności Publiczney, y powstanie przeciwko Zwierzchności Należytszy, y Jey rozkazom, oraz o Akcye pod bezpieczeństwem Sądu stałe, bez łączenia żądanych Spraw Cywilaych, a to wszystko według Praw y Ustaw dawniejszych przed Rokiem 1788. nastających, zgodnych ze wszelką Sprawiedliwością, tak co się tycze względem potrzebnych nieuchronnie y żądanych Dylacyow, jako też Eksekucyi Dekretow przez dawnych Ziemskich y Grodzkich Urzędnikow, którzy w przypadku popełnionego *Abusūs Officii* w tymże Sądzie, tak, iak w Trybunale odpowiadać powinni. Dla czego y stopnie Kondemnowania, ostateczność konwikcyi, y pomoc Woyskowa, do Eksekucyi Dekretow, według wyż rzezonych Praw dawnych używane być powinny. Moc y powagę Dekretom tegoż Sądu, równą Dekretom Trybunałkim przyznajemy; Iże przez nikogo wzruszonemi być nie mogą, upewniamy. Iże naostatek każdy Sprawę niewolnie do Sądu tego wciągający, Penami Ewokacyinemi karany być ma, deklarujemy. Do takowego zatym Sądu, pod Prezydencyą albo JO. Xcia Imci Alexandra Sapiehy Kanclerza W. y Marszałka Konfederacyi Generalney W. X. Litt: albo iego Zastępcy JW. Zabielly Łowczego W. X. Lit: czyli w ostatku w ich nieprzytomności, pod Prezydencyą *ex turno* pierwszego Konfyliarza, odbywać się powinno, wybieramy Osoby, to jest: z *Senatu* WW. Xawerego Xcia Sapiehy Woiewodę Smoleń: Antoniego Kossakowskiego Kasztelana Inflantkiego, a z *Stanu Rycerskiego*: UU: Kaziemierza Kościakowskiego Podkomorzego Wilkomirskiego, Stanisława Mauczego Starosty Opelskiego, Marcina Dankiewicza Skarbnika Grodzkiego, Michała Kossakowskiego Podkomorzego Kowień: Kanutego Romanowicza Sędziego Grodzkiego Witebskiego, Aureliana Snarskiego Pułkownika Woysk Lit: Michała Łopotta *ex Obzajego* Lit: Adama Zabiellę Podczaszego Czern: Igacego Szteyna, Adama Skirmonta Sędziego Ziemskiego Pinskiego, Jozefa Dziekońskiego Podskar: Nadwor: Lit: Hieronima Szwykowskiego Szambelana J. K. Mci, Antoniego Domeyke, Joachima Rodziewicza Skarbnika Oszmianskiego, Konfyliarzow Generalney Konfederacyi W. X. Lit: Którzy to WW. y UU: Konfyliarze naymniej w komplecie z Osob siedmiu złożonym, iaki ma służyć y do sadzenia, w Dniu Siedmiastym Grudnia, Roku terażniejszego Tyśiąc Siedmset Dziewiędziesiąt Drugiego, zabrawszy się, y Jurydykcyą Sądow swoich w Mieście Grodnie ufundowawszy, Ordynacyą tak co do porządku przystępowania Stron do Sądu, iako też co do wielości Regestrów y Protokulow, niemniej co do czasu Sessyow, y Slog Sądowych, ułożą: oną do aprobaty Generalności *in pleno* podadzą, a po wyexaminowaniu y utwierdzeniu przez Generalność, Uniwersalem Narodowi ogloszą, y do Sadzenia Spraw, w Dniu Drugim Stycznia Roku następującego Tyśiąc Siedmset Dziewiędziesiąt Trzeciego przystąpią. Aże tychże WW. y UU: Konfyliarzow do takowego Sądu wybranie, zasiadania na Generalnych Rządowych, Prawicyonalnych y Złączonych Narodow Sessyach, tamować nie może, upewniamy. Co się zaś tycze Kancelaryi y Jey Zwierzchnika, gdy przez Rezolucyą Konfederacyi Generalney W. X. Lit: pod Dniem Szesnastego Septembra, Roku bieżącego wydaną, obowiązki Pisarza Sądowego Ur-

Ferdynandowi Kontrymowi przyśięgłemu Konfederacyi teyże Sekretarzowi, polecione zostały; Przeło na fundamencie teyże Rezolucyi Ur: Kontrym stółownie do Praw y powinności, wraz przy Reassumpcya Sądow wykonawszy przyśięgę, też obowiązki Pisarza odbywać, na Sądach *cum voce Consultiva* zasiadać y w Kancellaryi Sądowniczey wnetrzny porządek, y Zwierchność nad dobranami Subalternami utrzymywać, mecen y powinien będzie. Dan w Grodzie na Sessyi Konfederacyi Generalney Obyga Narodow Czternaściego Decembra, Tyfiac Siedemset Dziewiędziesiąt Drugiego Roku.

Stanisław Szczepny Potocki G. A. K. Marszałek Konf: Kor: Alexander Xze Sapieha Kancl: W. Mars: Konf: W. X. Lit. Jan Zarzycki Pieczęci W. y Konf: G. W. X. Lit: Sekret:

Z Warszawy d. 2. Stycz: Dzień Nowego Roku w tuteyszey Stolicy setnym z harmati uderzeniem z rana był ogłoszony. Nastąpiła pótym u Dworu Gala z zwyklemi Ceremoniałami y Powinśzowaniami. Mowę JP. *Mniszcha* Marzał: W. Koron: podczas tey Uroczystości do Nayiasn: Pana mianą, do przyślyzey Gazety (dla krotkości czasu) odkładamy. Tegoż dnia Nayiasn: śnieyszy Pan znaydował się w Kollegiacie tuteyszey na Mśzy, którą Celebrował JX. *Skarżewski* Biskup *Chełmski y Lubelski*.

Roku zeszłego 1792. w tuteyszey Stolicy Ochrczono Dzieci płci Męskiej 2191. Płci Niewieścicy 2125. *Summa* Ochrczonych Dzieci 4314. Umarło Dzieci płci Męskiej 1161. płci Niewieścicy 1175. *Summa* Umarłych Dzieci 2334. Umarło Mężczyzn Dorodnych 1240. Niewiaś Dorodnych 945. *Summa* Umarłych Dorodnych 2185. *Summa Summarum* Umarłych, tak Dzieci, iako y Dorosłych Oboicy Płci Osob 4519. Zaślubiono par 1183. Komunikowało w czasie Wielkonocnym 60,945. W Szpitalu *Dziaciątka JEZUŚ* wychowanych przez Rok 1791. y 1792. oddano krewaym lub na służbę 114. W tymże Szpitalu przez wyżej pomienione lat dwie wyszło ozdrowiałych Osob 1429.

Z Londynu d. 7. Grud: Zawczora Pofel *Holenderski* Baron *de Nagel*, na mianey u Króla w obecności Ministrów Audyencyi, oddał mu Listy wielkiej nader wagi, przez dwoch Extraordynaryjnych Kuryerów z *Hagi* odebrane. Poczym Kommissarze Admiralicyi podali Królowi Regestr Okrętów Woiennych, do Zeglugi już gotowych, y tych, które ieszcze uzbraiają. Z Regestru tego pokazuje się, że 12. Okrętów Linioowych już do Zeglugi jest gotowych, z których rozmaite popłynęły do *Spithead*, gdzie Flota Królewka zgromadza się; inne zaś z zapieczetowanymi Instrukcyami ruszyły na miejsce swego przeznaczenia. Co się tycze utrzymania Kraiowey u nas spokojności, nie lękamy się teraz nadwężenia oney, ponieważ nietylko wszelkie od Rządu uczynione dyspozycye y rozkazy wydawane, niezwołoczny zaraz odbierają skutek, y w obrębie *Londynu* więcej niż 10,000. Zolnierzy zebranych nayduje się; ale też codziennie nowe dowody widzieć się daia pokazujące, że *Duch Narodu* z chęcią skłania się do utrzymania *Konstytucyi* teraznieyszey. Władzie po Kraiu powstaią Towarzystwa y Subskrypcye na wstrzymanie wszelkich rozruchów buntowniczych, y na zawściagnienie każdego następowania na teraznieyszy *Sklad Rządowy*.

Tymczalem uzbroienie Woiennych Okrętów dzieie się z taką usilnością y pośpiechem, iak przy zdarzeniach wielkiej wagi dzieić się zwykło, y powiękzey części, same Okręty Liniowe ogromnieysze uzbraiają. W *Spithead* staly już przeszłego Wtofku następujące Okręty gotowe do Zeglugi: *Duke* od 98. harmat, *Bedford* od 74, *Edgar* od 74, *Heffor* od 74, y *Brunswick* od 74. harmat. Okręt jeden od 50. harmat, y rozmaite Fregaty y Szalupy Woienne popłynęły już ku stronie Wschodniey. Dwa Okręty od 74. harmat ruszyły z *Plymouth* ku *Spithead*, dokąd za niemi popłyną ieszcze dwa, *Boyne* od 98. harmat, y *Colloden* od 74. harmat. Fregata *gpbigenia* Zeglugę swą ku Wschodowi obrociła. Wczora Admiralicya znowu wzięła w służbę Aktualną 4. Okręty Liniowe y 5. Fregat.

We Szrodę Królestwo Ichmość byli na Teatrze w *Coventgarden*. Przyjęto ich z wielkimi radości okrzykami, wiadomą Pieśń *God save ibe King*, po czterykroć śpiewano; y serdeczney tey uprzejmocy Publiczne oświadczenia były jednomyślnie, powszechnie, y bez przerwania niemal przeciągnięone.

Publiczne między Obywatelami zaufanie zwiększa się codzień, y *Bankowe Akcye* od kilku dni w górę idą; co bezpiecznym jest dowodem, że Publiczność w powżeczności approbuie Przygotowania Woienne przeciwko Kraiowym y Obycm Nieprzyjaciolom tak zwawie popierane.

Z Paryża d. 7. Grud: Według Listów z *Prowancyi*, Pan *Semonville* ma Okrętem płynąc do *Genuy*, dla udania się stamtąd do miejsca Pofelstwa swego, to jest do *Carogrodu*. Z liczby 9. Okrętów Linioowych, z których Eskadra nasza na *Szrodziennym Morzu* pod rozkazami Kontri-

Admirała *Truguet* składa się, pięć Okrętów od 74. harmat, y kilka *Fregat* pod Kommandą Pana *de la Touche* przeznaczono na przeprowadzenie owego Pośła do *Carogrodu*. Dodają nawet, że ma ofiarować *Porcie* tę *Eskeдрę*, y znaczne inne wsparcia y posiłki, pod warunkiem gdyby *Porta* wydała *Woynę Rosyjską*, y *Krym* odzyskać chciała.

Papież dwóch owych aresztowanych *Artystów Francuskich*, na wolność puścił, z *Miasta Rzymu* wprawdzie ich niewypędził, atoli przez *Gubernatora* kazał im taką dawać radę, ażeby się sami wynieśli ztamtąd, a to dla uniknienia iakowych *Afrontów*, mogących im być przez *Polspółstwo* wyrządzonych.

W *Liście* do *Ministra Wojennego* pisze nazw *Francuski* *Generał Dumourier*, że na dniu 1. *Grudnia* byłoby konie najsze już bez obroku, gdyby szczęśliwym zdarzeniem *Zolnierze* nasi niebyli zabrali *Austryakom* dwa ładowne *Statki*. *Niemamy Zboża*, jesteśmy bez pieniędzy; wczora w *Kasie Wojskowej* niebyło więcej iak 3000. *Liwrow*. Schodzi nam więc na *Zywności*, na *Furazach*, na *Pieniądżach*, a krótko mówiąc na wszystkim.

Jeden z *Deputowanych* powracający od nazwy *Francuskiej* *Armii Północnej*, czynił *Raport*, że owa *Armia*, niema, ani, *Chleba*, ani *Namiotów*, ani *trzewików*, ani *pończoch*, w biednym zgola stanie nayduie się. *Domagał* się więc *Deputowany*, ażeby odpowiedź *Ministra Wojennego* do *Generała Dumourier* była komunikowana, y ażeby *Deputacye* nazajutrz przyniosły o tym *Raport*. *Zgodzono* się na to. *Carra* twierdził, że *Liwranzi* y *Kommissarze Wojejni*, niedostatku tego przy *Armii* są przyczyną. *Niemogąc* oni zrobić *Kontra Rewolucyę* w *Kraiu*, wszelkich *fortelów* używają na to, ażeby schodziło *Armii* na nieuchronnych do dalszey *lubfystencyi* *Rekwizytach*; iżby *Wojsko* zniechęcone, porzuciło *Zabory* y *Zdobycze* nasze, a do *Francy* nazad wrocilo się. *Twierdził* on, że *d'Espagnac* jeden z *Liwrantów*, codziennie zarabia na 5. do 6. *Millionów Liwrow*. *Cambon* chciał, ażeby *d'Espagnac* y *Malus*, byli wzięci w *areszt*. *Dekretowano*.

Z *Wiednia* d. 8. *Grud*: *Cesarz* Jmć prócz *Korpusu Wojska* wysłanego pod *Kommandą* *Grafa de Colloredo*, drugie jeszcze *Korpus* od 20,000. *Zolnierzy* pod *Kommandą* *Grafa de Kinški* wysyła dla złączenia się z *Armią* *Imperyjalną*.

Królowna Szwedzka, *Xieni Quelmburska* przyjechała tu, do *Rzymu* dążąc.

Z *Wiednia* d. 8. *Grud*: *Emisfaryuszowie Francuscy*, wszelkich, iak tu mówią, użyli *środków* y *fortelów* dla *oderwania* *Króla Pruskiego* od *Aliansu* z *Cesarzem*. Ale wszystkie te ich *kroki* y *tentatywy*, były bezskuteczne.

Felt-Marzalek *Xiąże de Coburg* przed kilka dniami został mianowany *Generalissimus* *Wojsk Cesarzkich* tak nad *Renem*, iak y w *Włoszech* *konfystuiących*, y przeto *Kuryera* wczora posłano z doniesieniem mu o *nominiacyi* zaszyły.

Z *Poniedziałkową* *Pocztą* z *Włoch* došla nas nieprzyjemna ta wiadomość, że pomimo *Oycowkich* *przełożeń* *Cesarza Jmci*, wszyscy *Xiążęta Włoscy* deklarowali się za *Neutralność* względem *Francy*. *Spodziewano* się przynajmniej, że *Wenecya* przyłąpic zechce do *Koalicyi*, alic y ta nadzieja nas zawiodła, ponieważ *Rzplta Wenecka*, mimo uślney *skaranności* naszego *Pośła* *tamecznego* *Grafa de Breuner*, y *Sardyńskiego* *Pośła* *Marquis de Malngri*, także *Neutralność* względem *Francy* oświadczyła; a tak *Sardynia* y *Państwo Papieskie* pomocz prócz od *Cesarza*, *Spodziewać* się niemogą *zniknąć*. *Może* więc przyiść do tego, że jeżeliby *Francuzom* powiodło się w *Państwie* *Papieża* y *Krola Sardyńskiego*, poydą oni y do owych *Xiążąt Włoskich* w *obojętności* chcących *zostawać*, a to dla *podziękowania* w *Ofobach* *swoich* za *zachowaną* *Neutralność*.

Z *Paryża* d. 10. *Grud*: *Gdy* ze wszystkich *widoków*, iak się zdaie, zanosi się tu na *śmierci* *Dekret* dla *Ludwika XVI* zaczym y teraz już w *Więzieniu* zaczęto *postępować* z nim, iako z *Więźniem* na *śmierć* *osadzonym*. *Odebrano* od niego y od *Familii* jego wszystkie *narzędzia* *ostre* y *krające*, którymiby się *Ofoby* te *pozbawić* *życia* mogły *same*. *Ludziom* *flużącym* *niepozwalają* już *nocować* przy *Ludwiku* w *Temple*; ale muszą oni *przebywać* *nocy* za *owym* *Zamkiem*. *Rano* zaś *kiedy* *wchodzą* do *środku* *Zamku* na *czynienie* *flużby*, *ściśle* ich *rewidują*, czy *niemają* przy *sobie* *ostrych* *iakich* *Instrumentów* y *Narzędzi*, *którymi* *śobie* *śmierć* *można* *zadac*, albo czy *nie* *noszą* z *sobą* *trucizny* *utaionej*? *Wszelki* *Pokarm* y *napój* *dawany* *Familii* *Królewskiej*, *wprzód* *kosztują* *drudzy*; y ze wszystkich *tych* *przepisów*, *ściśle* y *dokładnie* z *Familją* *Królewską* *przeferzeją*. *Kommissarze* *wyznaczeni*, *codziennie* o tym *Magistratowi* *Paryżkiemu* *raportować* *muszą*. *Taki* *spółb* *postępowania*, *który* *imaginacyą* *napętnia* *trwogą* *bezułanną*, *jest* *naykrytyczniejszą* *Sytuacyą*, w *iaką*, *tylko* *nieszczęśliwy* *który* *Człot-*

wiek popaść może, a ztąd można sobie wyobrazić, iak wiele dolegliwości przy tym wszystkim Familia Krolewka w samotności swoiey, w którey nieodbiera pociechy znikąd, musi cierpieć y wytrzymywać.

113
Gdy to rozporządzenie do skutku przywiedziono, a rzezcynom Więźniom odjęto wszystkie ostre y krające narzędzia, iako to: Brzytwy, Nożyczki, Noże, Cyrkle, Szpilki od włofów, Scyzoryki &c. Ludwik przetrząsając kieszonki swoje, ścisnął tylko ramionami, y rzekł: *Z moiey strony, niczego się lękać nie należy.* Antonina (Królowa) powiedziała: *Trzeba nam także odebrać igły do szycia, bo y te potężnie kolą.* Wszystkie te zabrane rzeczy, są złożone w Sekretaryacie. Ponieważ Ludwik do tego czasu sam siebie golił, Rada Muncypalności Paryskiej, kazała, ażeby mu, iak wszystkim innym Więźniom na śmierz odadzonym, brodę nożyczkami odciąć przystrzygano.

Z Paryża d. 11. Grud: Gdy Ludwik dziś stawić się miał przed Ziazdem Naro: podwoiono natym wszystkie Warty w Mieście, y Zamek *Thulleries*, filnym Korpušem Wojska y harmatami osadzono. Od godziny 8. ranney, Mieszczanie wszyley w swoich Sekcyach, przy Broni stanęli. Zaczęwszy od Zamku *Temple*, do Sali Naro: Ziazdu, potroynny Szereg z Gwardy: Narodowych rozstawniono. Sam ciąg trzema harmatami poprzedzony, składał się z 1,200. Żołnierzy Jazdy y Piechoty; każdy zaś Żołnierz miał 16. ładunków ostrych. Ludwik siedział z Prezydentem Miasta y z dwoma Urzędnikami Muncypalnemi w Karecie blachą wybitey, obok Karety szło 30. Muncypalnych z szarfami lwemi; cały zaś ów konwoi ciąg, trzema znowu harmatami został osakczony. *Barbaroux* oddał Naro: Ziazdowi Akt zawierający w sobie wykroczenia Ludwika ostatniego Króla *Francuzów*. Akt ten z niektórymi odmianami przyjęto. Ziazd uchwalił, że podczas obecności Ludwika, ani Propozycya iaka niebędzie uczyniona, ani najmniejszy znak Approbacyi lub Sprzecznosci niebędzie pokazany, y że Ludwik przy kratkach może ucieść. O pół do trzeciey, *Santerre* doniósł o przybyciu iego. Prezydniący kazał go wprowadzić. Naywiększe ucieszenie się panowało w *Jebie*. Ludwik przeprowadzony od dwóch Muncypalnych, do kratak przybył; poczym Prezydniący *Barvere*, tak do niego mówić zaczął: *Ludwiku! Narod Francuski zanosz Skargi na W. Pana; Ziazd Naro: postanowił, że WPan przez niego osadzony będzie. Przeczytaj tu WPanu Akt Oskarżenia.* Dopiero *Maulbe* zaczął czytać ów Akt Oskarżenia. Po przeczytaniu, Prezydniący odebrał znowu ów Akt nazad, czytał z niego Artykuł po Artykule, y na każdy Punkt z osobna, Odpowiedzi od Oskarżonego żądał.

(Tu następują obszernie Zapytania Ludwikowi uczynione, y iegoż Odpowiedzi, które dla krotkości czasu, w Gazecie przyślezy będą umieszczone).

14
Po odprawionych Interrogatoryach dańo Ludwikowi dwa dni czasu na usprawiedliwienie siebie. Ludwik żądał, ażeby mógł obierać sobie sam Poradnikowa, to mu pozwolono. O Papierach y skryptach rozmaitych, które iemu pokazywano, twierdził on, że żadney o nich wiadomości, nie ma, wyiawszy o treści pewnego Listu do *Lafayette*, y o pewnych Regestrach tyczących się Pieniędzy; które po Przedmieściach miano rozdać. Te dwa Papiery iemu wiadome były.

15
Z Gazety *Brünkskiej* Nro 102. d. 22. Grud: Z *Frankfurtu* iest wiadomość, że Klub w *Moguncji* swoje Sessye dnia 1. Grudnia miewać przestał. Następująca Anekdota, wiadomości iest godna. Pewny Kowal Prezydniącego tego Klubu *Paza des Corches* y dumnego Profesora *Forstera* przez następującą swą Mowę przykładnie upokorzył; bo zapisałszy się do *Książki Klubowey Czerwonky*, zapytał się, czy onemu, iak wolnemu Mieszczaninowi teraz wolno iest zdanie swoje oświadczyć. Odebrawszy pozwolenie, stanął y mówił następujące słowa: „Mniemanym będąc Niewolnikiem, iżeściu y więcej miewałem czeladzi, których wraz z Żoną y dziećmi, „został maiemanie Wolnym Obywatelem *Mogunckim*, bez zarobku będąc, wszystka moię Cze- „ładź rozpuścić musiałem. Prezydencie Mieszczan, y wy mądry Mężowie, odpowiadajcie „y dowiedzcie mnie, czyli uszczęśliwienie na tym się zasadza, być Wolnym Mieszczaninem „owey *Czerwoney Książki*. „Cała przytomność klaskala, a od żadnego nieodebrał żądany *Expłikacyi*.

DONIESIENIE Z WARSZAWY DNIA 2. STYCZNIA R. 1793.

Dwa Dworki *dworckich* zwane, przy *Ulicy Szymanowskiej* tu w *Warszawie* stojące, z mocy Dekretu Urzędu Radz: M. S. W. na publiczną sprzedaż są wystawione. Licytacya tych Dworckow na *Ratuszu* M. S. W. dnia 7. Stycznia 1793. po południu o godzinie 2. odprawiać się będzie. Życzący sobie kupna tych Dworckow, może swą offerencyą wcześniej w *Kancelaryi* Radz: M. S. W. zapisać y na teyże Licytacyi znajdować się.